

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Изборно веће Факултета политичких наука Универзитета у Београду је, на основу члана 70. став 1. и члана 72. став 1. и 2., Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, број 76/05, 100/07-аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14 и 45/15- аутентично тумачење и 68/15), члана 49. став 1. тачка 3. чланова 110. и 114., Статута Универзитета у Београду - Факултета политичких наука и на основу Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника, формирало је на седници одржаној 26. маја 2016. године Комисију за писање извештаја о пријављеним кандидатима за избор асистента за ужу научну област **Међународне студије** у саставу: проф. др Радмила Накарада, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, проф. др Синиша Таталовић, Свеучилиште у Загребу - Факултет политичких знаности и доц. др Немања Џуверовић, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука

Комисија је прегледала конкурсни материјал и у складу са Законом о Универзитету и Статутом Факултета политичких наука подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Факултет политичких наука Универзитета у Београду расписао је конкурс за избор асистента за ужу научну област **Међународне студије**. Оглас је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање *Послови* бр. 693 од 28. септембра, 2016. На оглас се пријавило двоје кандидата: Горан Тепшић и Никола Нешић. Комисија је након увида у поднету документацију констатовала да оба кандидата испуњавају услове утврђене Законом о високом образовању и Статутом Факултета политичких наука Универзитета у Београду, односно конкурсом.

Горан Тепшић је приложио пријаву, биографију, оверен препис дипломе основних академских студија (дипломирани политиколог за међународне послове), оверен препис уверења мастер академских студија политикологије - међународне студије, потврду о уписаним докторским студијама политикологије - међународне и

европске студије, уверење о положеним испитима на основним академским студијама (додатак дипломи), уверење о положеним испитима на мастер академским студијама политикологије - међународне студије, уверење о знању страног језика (преорука професора енглеског језика Факултета политичких наука), прочитану копију личне карте, списак објављених научних и стручних радова, објављене радове у електронском облику (на CD).

Никола Нешић је приложио пријаву, биографију, оверен препис дипломе основних академских студија (дипломирани политиколог), копију уверења дипломе мастер академских студија политикологије - међународне студије, копију дипломе мастер академских студија глобализације (Факултет друштвених наука у Лунду), потврду о уписаним докторским студијама политикологије, уверење о положеним испитима на основним академским студијама, уверење о положеним испитима на мастер академским студијама политикологије - међународне студије, уверење о положеним испитима на докторским академским студијама политикологије, прочитану копију личне карте, списак објављених научних и стручних радова, објављене радове у штампаном облику.

АНАЛИЗА И ОЦЕНА ПОДНЕТИХ ПРИЈАВА

Биографски подаци кандидата

Горан Тепшић

Кандидат Горан Тепшић рођен је 11. октобра 1985. године у Новој Градишци (Хрватска). Основну школу и Електротехничку школу „Раде Кончар“ завршио је у Београду са одличним успехом. Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, смер **Међународне студије**, уписао је 2004. године. Дипломирао је 2009. године са просечном оценом 9.09 (наслов дипломског рада: „Сецесионистички сукоби и насиље - упоредна анализа Бијафре и Квебека“).

Након завршених основних академских, кандидат је 2009. године уписао мастер академске студије (смер **Међународне студије, модул Студије мира**), такође на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука, које је завршио 2011. године са просечном оценом 9.87 (наслов мастер тезе: „Приступ Јохана Галтунга у области решавања сукоба“).

По добијању звања мастер политиколог - међународне студије, кандидат је 2011. године на истом факултету уписао Докторске студије политикологије – **међународне и европске студије**, а 2016. године је пријавио докторску тезу под насловом „Улога политичких елита у процесу реконструкције националних идентитета - случај БиХ“.

Горан Тепшић је од 2011. до 2013. године био ангажован као демонстратор, а након тога и као истраживач - сарадник (2013-2016) на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука у овиру области Међународне студије на наставном предмету **Студије мира** (основне академске студије). Такође, кандидат је од 2008. године укључен у рад Центра за студије мира, научноистраживачког центра Факултета политичких наука, прво као сарадник а потом и као секретар. Током овог периода Горан Тепшић је био ангажован на научноистраживачким пројектима Универзитета у Београду - Факултет политичких наука (Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту - евиденциони бр. 179076) и Центра за студије мира.

Ангажману на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука претходило је стажирање при Канцеларији за европске интеграције Владе Републике Србије (2007), а 2009. године и при Народној канцеларији председника Републике Србије. У периоду од 2009. до 2010. године Горан Тепшић је био запослен при Центру за едукацију и издаваштво Социјалдемократске партије Србије.

Никола Нешић

Кандидат Никола Нешић рођен је 5. октобра 1983. године у Београду. Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, смер **Политикологија**, уписао је 2002. године. Дипломирао је 2007. године са просечном оценом 9.88 и оценом 10 на дипломском испиту (Тема дипломског рада није наведена у приложеној биографији). Никола Нешић добитник је признања Студент генерације на Факултету политичких наука у академској 2006/07 години.

Школске 2009/2010 године уписао је мастер студије на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, модул Међународне студије. Мастер студије завршио је 2012. године са просечном оценом 9.57 и одбранио мастер рад под називом „Либерални интервенционизам: поуке југословенског случаја” са оценом 10. Звање мастера стекао је и на Факултету друштвених наука у Лунду (Шведска), 2010. године на интердисциплинарном програму – студије глобализације. Никола Нешић је у академској 2005/16 години уписао докторске академске студије **политикологије** на

Универзитету у Београду - Факултет политичких наука. До сада је положио пет од шест испита са просечном оценом 10.

Кандидат је радио на пројекту развоја општина северноисточне Србије током 2008. године који је био подржан од стране Европске комисије. Такође је био сарадник организације *Здрав живот* током 2011. и 2012. године док је у периоду од 2014. до 2016. године био запослен као професор **Устава и права грађана, Социологије и Грађанског васпитања** у Машинској школи „Радоје Дакић“ у Београду.

Приказ достављених научних радова

Горан Тепшић

Тепшић, Горан, *Приступ Јохана Галтунга у области решавања сукоба*, мастер теза, Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2011.

У мастер раду кандидат излаже приступ решавању сукоба оснивача Студија мира, Јохана Галтунга, с посебним нагласком на његове специфичности у односу на конвенционалне технике решавања сукоба. Уводни део почиње навођењем основних недостатака конвенционалних техника, који су уједно и главни узроци развоја теорије решавања сукоба (ТРС), као посебне научне области и алтернативног приступа. Затим се наводи и основни циљ рада, а то је синтетизација различитих елемената Галтунгових теорија у кохерентан приступ решавању сукоба, с обзиром на то да сам Галтунг није изградио јединствену теорију решавања сукоба. Наводи се и да Галтунгов приступ решавању сукоба првенствено почива на његовим теоријама мира и сукоба и методи трансценденције.

Прво поглавље представља приказ неких од основних достигнућа у области решавања сукоба. ТРС се дефинише као скуп мултидисциплинарних, интердисциплинарних и трансдисциплинарних научних приступа решавању сукоба. Затим се дефинишу основни појмови ове научне области: сукоб, оружани сукоб, насилни сукоб, споразумно окончање сукоба, управљање сукобом, решавање сукоба, трансформација сукоба, итд. У другом делу овог поглавља износе се основне парадигме, теорије, приступи и модели решавања сукоба. Као четири основне парадигме ТРС наводе се реализам, политички идеализам, марксизам и радикална (немарксистичка) мисао. Потом се објашњава пет приступа решавању сукоба који почивају на конкуренцији и/или кооперацији: такмичење, капитулација, решавање

проблема, повлачење и компромис; и неки кључни модели и приступи ГРС: „дилема затвореника“, основне људске потребе, дубокоукорењени сукоби и провенција, дуготрајни сукоби, итд.

Друго поглавље за тему има Галтунгову теорију мира. На почетку се излажу епистемолошке и методолошке основе истраживања мира и сукоба. Наводе се две компатибилне Галтунгове дефиниције мира – негативна и позитивна. Затим се износе три фазе научног поступка на којима студије мира почивају: емпиризам, критицизам и конструктивизам. У наставку се објашњава каква је улога података, теорија и вредности (аналогно трима епистемолошким правцима) у оквирима студија мира. У другом делу овог поглавља излаже се концепт дијагноза-прогноза-терапија. Трећи део овог поглавља се бави Галтунговом типологијом насиља. Прво се наводе димензије насиља, на основу којих је Галтунг извршио своју типологију. Он насиље дели на насиље природе, директно насиље, индиректно насиље, културно насиље и насиље времена. Четврти део поглавља чине асоцијативни и дисоцијативни системи мира. Овде се излаже Галтунгово разматрање односа мира, насиља и различитих форми политичке организованости. Галтунг истиче конфедерацију као систем најближи систему мира, јер не намеће блискост и потпуно јединство, а опет актери могу лако заједнички наступити када име је то у интересу.

Треће поглавље се бави Галтунговом теоријом сукоба. Објашњење ове теорије започиње анализом вероватно најпознатијег аналитичког модела у областима анализе и решавања сукоба – Галтунговог торугла. Овај модел представља сукоб као као троугао, чија темена су ставови, понашање и противречности. Комбинујући ова три елемента и дихотомију латентно/манифестно, Галтунг наводи осам могућих стања сукоба и објашњава разлику између структурних сукоба и сукоба актера. У другом делу овог поглавља образлажу се „дубоки“ елементи сукоба: „дубока“ култура, „дубоко“ понашање и „дубока структура“, односно колективно подсвесно, латентно или потенцијално оствариво понашање, и противречности уграђене у друштвене структуре. Трећи део трећег поглавља се бави интервенисањем у сукобима. Овде се објашњава шта је легитиман основ интервенисања, када је интервенисање пожељно и које врсте интервенисања постоје. Тема четвртог дела овог поглавља је трансформација сукоба. Ту се излажу три Галтунгове формуле ненасилне трансформације: трансценденција, компромис и повлачење. Најважнију од њих, трансценденцију (превазилажење сукоба), Галтунг дефинише као процес којим се превазилазе противречности које су довеле до

сукоба, при чему се остварују легитимни циљеви свих сукобљених страна, уз њихову делимичну модификацију.

У четвртом поглављу детаљније се описује и анализира трансценденција сукоба. Концепт трансценденције сукоба почива на методи трансценденције, коју Галтунг дефинише као методу која се не бави само потенцијалним исходима сукоба, већ и процесима који могу довести до тих исхода. Циљ ове метода је превазилажење противречности у сукобу и она тежи постизању и-и исхода. Галтунг одбацује или–или решења сукоба (победа неке од сукобљених страна), док ни-ни решење (повлачење) и компромис прихвата, али само у функцији постизања трансценденције сукоба. Основни принцип на коме почива метода трансценденције јесте креативност, а њене главне технике су дијалог и преговарање. Креативност Галтунг дефинише као способност да се заиста помогне странама у сукобу (квалитативни „скок“ ка праведнијем и одрживијем решењу). Затим се дефинише дијалог и одређује улога посредника у дијалогу. Дијалог би требало да обухвати дијагнозу, прогнозу и терапију, а трансценденција сукоба се постиже када сукобљене стране изнесу исту или сличну прогнозу будућих међусобних односа. После дијалога следе преговори, који би требало да почивају на истим принципима као и дијалог, али без учешћа посредника.

Пето поглавље представља приказ критике Галтунговог приступа истраживању мира. У првом делу овог поглавља износе се основне тезе критике Питера Лолера (Peter Lawler), који сматра да се истраживањем мира бави наука о међународним односима, и да нема стварне потребе за „науком о миру“, као и да се Галтунгова епистемолошка основа студија мира заснива на аргументима о изводљивости научног истраживања друштва уопште. Такође се наводи да је Галтунг усвајајући постмодернистички дискурс своје истраживање мира претворио у низ нормативно неодбрањивих легитимишућих митова. У другом делу овог поглавља износи се низ недоследности у Галтунговим радовима. Критика се овде првенствено концентрише на неодређеност предмета истраживања као и на недостатак филозофског утемељења дискурса истраживања мира. Затим се описује сукоб у оквиру мировне академске заједнице и установљење трију „школа“ истраживања мира: америчке, нордијске и радикално-марксистичке.

У закључку се износе суштински (конститутивни) принципи Галтунговог приступа у области решавања сукоба и истраживања мира. Као три основна принципа издвајају се: нормативни систем који почива на вредностима мира, дијалектичка логика, и одбацивање свих насилних средстава решавања сукоба. На крају се наводе

неки од кључних концепата решавања сукоба на којима се заснива метода трансценденције: трансформација сукоба, изградња мира, одржање мира и помирење.

Тепшић, Горан и Џуверовић, Немања „Теорија решавања сукоба – основни концепти и парадигме“, *Годишњак ФПН*, 6 (V), Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2011, стр. 361-379.

Аутори овим радом покушавају да одреде аналитичке и нормативне границе области решавања сукоба, излажу њене основне концепте и парадигме, и тиме покушавају да допринесу смањењу терминолошке конфузије која у овој области влада. Први део текста посвећен је одређењу и класификацији сукоба, други део се бави анализом концепата и техника решавања сукоба, док се у трећем делу излажу доминантне парадигме, с посебним освртом на теорије о људским потребама. У закључку аутори уочавају одређене препреке на које се може наићи у процесу решавања сукоба и покушавају да установе критеријуме за њихово успешно превазилажење.

Тепшић, Горан, „Национални идентитет и (зло)употреба „другог““, *Годишњак ФПН*, 8 (VI), Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2012, стр. 69-90.

У овом раду аутор анализира теоријске концепте о групним идентитетима и њиховој улози у друштвеним, политичким, и посебно међунационалним односима. У мноштву различитих приступа, он покушава да еклектички одреди појам националног идентитета, као и улогу „другог“ у његовом формирању. Тако одређен теоријски оквир он примењује на званичне историографске наративе у Србији, тј. на интерпретације које нуде уџбеници историје за основну и средњу школу. На крају, аутор изводи закључке о улози Турака, Муслимана (Бошњака) и Албанаца у процесу формирања српског националног идентитета (и настојању да се тај идентитет уврсти у оквире „европског идентитета“), покушавајући тиме да допринесе бољем разумевању узрока сукоба на простору бивше Југославије. Наиме, он закључује да савремени српски национални идентитет остаје транзициони, у константом кретању од Истока ка Западу. Истиче и да тежња Западу нужно захтева негацију сопственог источног (османског) наслеђа, која укључује и „непријатељство“ („другост“) према својим суседима муслиманима (Бошњацима и Албанцима), као „османској заоставштини“. С друге стране, он наводи и да Србија није довољно моћна (културно, политички, војно) да

наметне свој европски идентитет, ни својим суседима, а свакако не земљама Запада. Тако српско идентитетско/национално питање остаје стално отворено, закључује он.

Тепшић, Горан, „Национални идентитети у сукобу - анализа српских и албанских историографских наратива“, у: Радмила Накарада и Драган Живојиновић (ур.), *Србија у европском и глобалном контексту*, Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2012, стр. 213-239.

Овај текст представља проширену и адаптирану верзију претходног рада. Аутор претходној анализи додаје албанске историографске наративе с Косова и Метохије, изнете у уџбеницима историје за основну и средњу школу. Уносећи упоредну перспективу, он закључује о међусобној условљености конструисања албанског и српског идентитета и последицама по сукоб на Косову и Метохији.

Терпић, Горан, „National Identity Construction and the Role of Political Elites: Protracted Conflict in Bosnia and Herzegovina?“, *XXVII Convegno SISP, Societa Italiana di Scienza Politica*, 2013, <http://www.sisp.it/convegno/2013/sezioni/73/>

Овим чланком аутор покушава да одговори на питање да ли се савремени сукоб у Босни и Херцеговини може окарактерисати као дуготрајни друштвени сукоб (Азар). Он истиче да се сукоб није завршио потписивањем Дејтонског мировног споразума 1995. године, већ само његова насилна/оружана фаза. Током последње две деценије кључне противречности овог сукоба су постале дубоко укорењене, што укључује и оспоравање и негирање основних људских потреба (првенствено идентитет) припадника конститутивних народа. Аутор настоји да аргументује ову тезу кроз анализу четири идентитетске категорије садржане у наративима босанских политичких елита: „држава“, „нација“, „Босански рат“ и „геноцид у Сребреници“.

Џуверовић, Немања, Стојадиновић, Младен и Тепшић, Горан, „Студије мира“, у: Милан Липовац и Драган Живојиновић (ур.), *Међународна безбедност: теоријски приступи*, Универзитет у Београду — Факултет безбедности, Београд, 2014, стр. 337-361.

Овај прегледни рад представља покушај ситуирања области студија мира у оквиру шире дисциплине међународних односа, и посебно њено одређење у односу на област међународне безбедности. У ту сврху, аутори излажу кратак историјат развоја истраживања мира и дају преглед достигнућа најважнијих теоретичара ове области, посебно се задржавајући на теоријама људских потреба, као кључном концептуалном поставком за истраживање мира, сукоба и насиља. На крају закључују да су студије мира, као и студије (међународне) безбедности, мултидисциплинарне и да их је немогуће сместити у оквиру једне дисциплине, као и да је оно што разликује студије мира од осталих приступа изучавању мира њихова експлицитна нормативност и ангажованост.

Тепшић, Горан, „Српско демократско питање: између политичке културе и међународног интервенционизма“, *Национални интерес*, година X, вол. 20, број 2, Институт за политичке студије, Београд, 2014, стр. 77-95.

Аутор се у овом раду бави демократском транзицијом и њеним крајњим циљем и основним мерилем успешности — универзалним моделом либералне демократије. Анализирајући нормативни детерминизам овог модела, он закључује да је овакво одређење демократије, наметнуто од стране Запада, односно САД и ЕУ, стекло политички и академски монопол и довело до тога да се сви остали облици политичких режима прогласе недемократским, тј. ауторитарним. Фокусирајући се првенствено на постсоцијалистичке земље и остале „нове демократије”, он наводи да се либерална демократија свела на Шумпетеров концепт компетитивног елитизма, због чега је неки аутори (Вилијам Робинсон, нпр.) и одређују као „демократију ниског интензитета”, чији је основни циљ очување либералне економије и хегемоније транснационалне класе и капитала, као и спречавање даље демократизације и масовнијег учешћа грађана у политици. Горан Тепшић потом анализира случај Србије у овом контексту и наводи негативне последице које је примена либералнодемократског модела изазвала у Србији, односно, истиче међународни „демократски” интервенционизам као једну од кључних препрека суштинској демократизацији у Србији. Он такође анализира и аргументацију о наводној ауторитарној политичкој култури, као једном од кључних узрока неуспешне демократизације, и закључује да је то само један од (пропагандних) елемената међународног интервенционизма, као и да политичка култура у Србији није преваходно ауторитарна, већ да поседује значајан демократски потенцијал.

Накарада, Радмила и Тепшић, Горан, „О потреби истраживања митова и стереотипа у српско-албанским односима“, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада и Мирјана Васовић (ур.), *Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима*, Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2015, стр. 11-17.

Овај текст представља уводну расправу у зборнику „Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима“, и у њему аутори образлажу потребу за истраживањем етничких стереотипа и националних митова који су обележили косовски сукоб. Они износе аргументе у корист тезе о значају историјских наратија за савремени сукоб и посебно за процес помирења. Истичу и да је решење сукоба немогуће без промене дехуманизујуће слике о другом и деконструкције непомирљивих наратија. Посебно се скреће пажња на уџбенике и медије као носиоце ове антагонизације.

Тепшић, Горан и Еремић, Рената, „Национални митови у српским и албанским уџбеницима историје“, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), *Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима*, Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2015, стр. 99-176.

Овај текст обухвата резултате истраживања националних митова у српским и албанским (са КиМ) уџбеницима историје. Аутори прво образлажу предмет, метод, узорак и категоријални апарат истраживања, а потом детаљно излажу емпиријски садржај (уџбеника), сврстан у одговарајуће аналитичке категорије. Налази обухватају српске и албанске националне митове о етногенези (о пореклу, нацији и националном непријатељу), митове о херојству (о славним личностима, јунаштву и изабраности нације), митове о историјској неправди (о ропству и тиранији, жртви историјских околности и јединству и деоби) и митове о националном препороду (о обнови „златног доба“, обећаној земљи и етничкој доминацији).

Костадиновић, Невена и Тепшић, Горан, „Анализа медија - „мартовски нереди“ и „косовска независност““, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), *Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у*

српско-албанским односима, Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2015, стр. 213-228.

Текст обухвата анализу написа два листа, албанског дневника *Коха диторе* и српског *Блица*, о мартовским нередима 2004. Године, проглашењу косовске независности 2008. године, као и о данима сећања на ове догађаје. Анализа не представља систематско истраживање, већ покушај да се открије да ли се, и у којој мери, национални митови из уџбеника историје понављају и преносе у медијима. Аутори закључују да медијски наративи, у анализираном периоду, садрже елементе митова о нацији и непријатељу и у српском и у албанском случају, затим о жртви историјских околности углавном у српском случају, и о славним личностима, јунаштву, изабраности нације и обнови „златног доба“ у албанском случају.

Накарада, Радмила и Тепшић, Горан, „Противречности и превазилажење српско-албанског сукоба“, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), *Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима*, Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2015, стр. 232-245.

Овај чланак представља закључно разматрање у наведеном зборнику, тј. резиме упоредног истраживања националних митова и етничких стереотипа у српским и албанским уџбеницима историје. Аутори такође указују и на кључне противречности у анализираним наративима и дају препоруке за превазилажење овог метасукоба, тј. за дијалог заступника супротстављених историографских наратива. Констатујући да се у овом случају ради о дуготрајном сукобу и замрзнутим сукобљеним нарацијама, они предлажу „управљање радикалним неслагањем“, што подразумева идентификовање нарација које су подложне научној, емпиријској провери, утврђивање преклапања у нарацијама и проналажење зајденичких позитивних искустава, али и прихватање да одређени делови нарација не могу бити помирени.

Тепшић, Горан и Џуверовић, Немања, „Рат који је требало да оконча све ратове - мир у европској науци између 1918. и 1939. године“, у: Весна Кнежевић-Предић (ур.), *Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту*,

Универзитет у Београду — Факултет политичких наука, Београд, 2016, стр. 219-235.

Рад представља преглед најважнијих иницијатива за оснивање науке о миру у периоду између два светска рата, као и њихових претеча почетком 20. и током 19. века. Аутори износе предлоге тадашњих истакнутих пацифиста, научника и политичара, који су у мањој или већој мери били подстакнути искуствима Првог светског рата. Прво анализирају међународне научне мировне иницијативе (мировно образовање и наука о међународним односима), а потом и националне, како међу победницама (Велика Британија, Француска, итд.), тако и међу земљама пораженим у Првом светском рату (Аустрија и Немачка). На крају, аутори покушавају да одговоре на питања о томе колико је Први светски рат утицао на развој науке о миру, колико су ти међуратни мировни подухвати били сврсисходни, с обзиром на то да су, наизглед, били потпуно поражени избијањем Другог светског рата, као и да ли су ове иницијативе могле да спрече тај рат (и зашто нису).

Terpić, Goran, „The Balkan ‘Metaconflicts’: Building Nations Instead of Peace(s)?“, *ISA's 57th Annual Convention*, <http://web.isanet.org/Web/Conferences/Atlanta%202016/Archive/62746982-75ae-4bda-8d23-58902c72f59e.pdf>

У овом тексту аутор анализира перформативност, дискурсе и праксе либералне изградње мира на Косову и Метохији и у Босни и Херцеговини. Како су резултати међународне управе на овим територијама углавном незадовољавајући, он као главни разлог истиче епистемичку хегемонију Запада, која је додатно деформисала ова подељена друштва кроз успостављање приступа који одсликавају европску колонијалну и оријенталистичку прошлост. Бивајући илиберална и без локалног легитимитета и демократске одговорности, ова „неформална старатељства“ су усвојила дискурсе либерализма и европејства с циљем оправдавања и легитимације свог присуства пред локалним становништвом. Но, то је углавном изазвало отпор — најчешће у облику

Никола Нешић

Нешић, Никола, *Либерални интервенционизам: поуке југословенског случаја*, мастер теза, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд, 2012.

С обзиром на релативизацију нормe суверенитета и бројних интервенција у пост-хладноратовском раздобљу кандидат у свом мастер раду тестира теорију либералног интервенционизма посредством студије случаја интервенционизма у Југославији. На тим темељима поставља и централно истраживачко питање: Да ли је либерални интервенционизам легитиман и (уколико јесте) под којим условима.

У првом делу кандидат излаже теоријски оквир унутар којег смешта проблем либералног интервенционизма и истовремено дефинише појам либерално-демократске државе за коју се у овом случају везује спорно право на интервенцију. Поглавље у главним цртама прати развој либералне и демократске мисли, указујући на њихове сличности али и разлике, посебно у погледу тумачења појмова слободе, правде и једнакости. На тај начин, кандидат се опредељује за становиште према коме либерална демократија представља један од могућих модела демократије настао на темељу компромиса либералне и демократске мисли. Тиме је, према мишљењу кандидата, избегнуто везивање ауторитета демократије искључиво за њену либералну верзију.

У другом поглављу, кандидат прелази са политичке теорије на подручје међународне политике. Дефинисани су кључни појмови почевши од суверености држава и људских права, док су у фокусу критичке анализе неколико кључних проблемских подручја: либералне државе као морални актери, либералне идеје као последњи и нужни стадијум људског развоја, права либералних држава на рат, теорије демократског мира и учења о хуманитарним интервенцијама. На овом месту кандидат указује на чињеницу да део аргумената којима се оправдава данашњи либерални интервенционизам заправо потиче из колонијалног периода, када се њима оправдавало право на освајање од стране тадашњих колонијалних сила, посебно Енглеске. Такође је истакао и несклад између либералних идеја, посебно идеја аутономије, несавршености сваке државе и владавине права, са једне, и либералног интервенционизма са друге стране. Никола Нешић указује да потпуно супротно либералној идеологији, интервенционизам означава право на интервенцију искључиво либералних држава, правдано моралним разлозима и напредним политичким системом, чиме се на очигледан начин гази међународно право, засновано на принципу суверености држава.

Док је право на интервенцију ради борбе против аутократије и у виду предупређујућег рата одбачено већ у фази теоријског преиспитивања, проблем хуманитарних интервенција, као вид заштите основних људских права, кандидат посебно анализира. Указано је да принцип заштите људских права, као нечега што по

природи припада сваком човеку у начелу има предност у односу на сувереност држава која је друштвено конструисана, као и да су принципи заштите основних људских права и примат појединца у односу на друштво потпуно у духу либерализма. Ипак, критика кандидата указује да теза о праву на хуманитарне интервенције има сличне недостатке као и право на интервенцију у другим случајевима. Кандидат наглашава да су посебно слабу аргументацију пружили аутори који су покушали да интервенције овог типа представе као легалне, инсистирајући на праву као променљивој категорији и неопходности да се оружаним путем заштите вредности прокламоване у Повељи УН и Универзалној декларацији о људским правима. Кандидат сматра да аргумент променљивости, фактички значи релативизацију права, док помињање одређених вредности у кључним документима не значи аутоматско право било које државе да покрене рат у њихово име. Проблем је сложенији када је у питању легитимитет интервенција, те кандидат излаже ставове за и против интервенције.

У трећем поглављу кандидат је приказао интервенционизам либералних држава, најпре Немачке и ЕЗ/ЕУ, а потом, у знатно већој мери, и Сједињених Држава. Разбијање Југославије приказано је само у форми увода у напад на СРЈ 1999, као и ради поређења политике интервенциониста у сличним ситуацијама. Анализа сукоба који су коришћени као изговор за интервенционизам либералних држава кандидат је приказао као врло сложене, посебно у погледу историјског наслеђа, али и политичког система у коме је до њих дошло. У том контексту, начин приказивања југословенског сукоба од стране западних аутора и медија, који су у њему видели кривицу само једне стране, често поређене са нацистичком Немачком, кандидат је с правом изложио критици. Он је оценио да је инсистирање на кривици само једне стране у сукобу сувише упрошћено, а уколико би се из неког разлога таква логика и толерисала, нема разлога да се као кривци означе Срби. Стога, по његовом суду, огроман део одговорности за покретање сукоба и посебно за њихово претварање у ратове ширих размера лежи управо на страном фактору. Својим поступцима, западне државе охрабриле су сепаратисте у региону, уместо да се залажу за решења прихватљива за све. Настојања да се таква политика оправда, по мишљењу кандидата, указују на висок степен конформизма у науци и медијима, али и на висок степен идеолошке пристрасности, када је у питању политика либералних држава, чак и када су њихове акције очигледно нелегитимне.

У четвртном поглављу кандидат тежи да повеже студију случаја и теоријски део рада. У овом делу аутор је посветио посебну пажњу оним резултатима студије случаја који су врло проблематични за теорију либералног интервенционизма, било да

потврђују наводе критичара или указују на нове проблеме. Указао је да напад на Југославију не испуњава чак ни критеријуме које су поставили браниоци интервенционизма, а то су: праведан циљ, минимализација патњи цивила, покретање рата као последњег решења, вероватност успеха у смислу остварења хуманитарних циљева, универзалност (иста политика за све) и војно повлачење интервенциониста по окончању акције. Њиховим критеријумима додати су критеријуми на које је указивала студија случаја, попут права на одбрану оптужене државе пред јавношћу интервенциониста, одвајање интервенциониста од послератног уређења земље, и неопходост спровођења објективне истраге у случају позивања на масакре, етничко чишћење и слично. У овом делу кандидат је такође указао и на преувеличавање улоге јавног мњења западних земаља у спречавању неправедних ратова, баш као и преувеличавање значаја либералне економије и институција, тим поводом. Кандидат закључује у овом поглављу да у условима потпуне медијске блокаде у западним земљама, неравноправног односа снага који војне губитке интервенциониста своди на минимум и прихватљивих економских издатака за рат против земље која не може да пружи озбиљнији отпор, либералне државе могу водити неправедне ратове без бојазни од побуне домаће јавности или тежих економских последица.

У закључку рада кандидат је резимирао резултате истраживања, закључујући да је либерални интервенционизам нелегитиман у свим условима, али да интервенционизам који не би имао везе са идеолошким предубеђењима може бити легитиман уколико испуњава у раду наведене критеријуме. Једино на тај начин ризици који прате интервенционизам могу бити мањи од ризика у случају пасивности.

Нешић, Никола, „Либерална демократија: легитиман избор или обавеза“, *Савремене политика и управљање*, вол. 2, број 1, 2014, стр. 9-26.

Кандидат у раду истиче да унутрашње уређење држава на међународном плану добија веома битно место. На трагу тога, државе Европске уније заједно са Сједињеним Америчким Државама јавно захтевају поштовање либерално-демократских принципа од стране других држава, али истовремено и присвајају ауторитет демократије што доводи до нарушавања начина живота и устаљених норми. У складу с тим кандидат истиче намеру, с обзиром на обавезу државе да поштује право свих да одлучују о ономе што се тиче свих и да дефинише неопходну димензију приватне својине, да утврди да ли искључиво либерална демократија представља њихову гаранцију и да ли

либерализам представља услов за модерну демократију. У складу с таквим намерама кандидат структурише рад при чему се прво представља развој либералне и демократске идеје, након чега следи дефинисање појма демократије уз одређивање њеног односа према већ споменутим начелима. На крају се истиче да је посебан нагласак стављен на проблем социјалне правде и с тим у вези односом измеђом позитивних и негативних права у оквиру либералне и демократске мисли.

Уз наведени рад кандидат је доставио два школска рада без библиографских података, са Интердисициплинарних мастер академских студије глобализације на Универзитету у Лунду - Факултет друштвених наука под насловом „Swedish Attitudes Toward Immigrants (Qualitative and quantitative and research)“ и „Who Guards the Guardians: A Research Project about the Accountability of NGOs as Global Actors“ написан заједно са Емил Бенгсон и Пјер Николов. На крају, кандидат је доставио и рад „Цивилно друштво и инострана финансијска помоћ: проблем демократија и легитимитета“ за који је навео да је у припреми за објављивање. С обзиром да није достављена потврда да је текст прихваћен за објављивање Комисија није узела у разматрање ни наведени рукопис.

Учешће на конференцијама

Горан Тепшић је у достављеној биографији навео следеће конференције на којима је учествовао:

2016	Међународна научна конференција „International Studies Association’s 57th Annual Convention“, панел: „Complex Peace(s) in the Balkans“, Атланта, САД, (излагање на тему: „ <u>The Balkan ‘Metaconflicts’: Building Nations Instead of Peace(s)?</u> “)
2015	Научна конференција „Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту“, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, (излагање на тему: „ <u>Рат који је требало да оконча све ратове - мир у европској науци између 1918. и 1939. године</u> “)
2014	Међународна научна конференција о студијама мира: „Regional Perspectives on Peace, Development and Security“, Универзитет у Загребу, Универзитет у Базелу, Универзитет у Сарајеву и

- Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Бриони, Хрватска (излагање на тему: „Resolving Intractable Conflicts: The Process of Disagreeing“)
- 2013 Међународна научна конференција „XXVII Convegno annuale della Societa Italiana di Scienza Politica“, панел: „New intra-State Wars - Causes, Explanations and Consequences“, Италијанско друштво политичких наука и Универзитет у Фиренци, Италија (излагање на тему: „The Role of the Political Elites in the Process of National Identity (Re)construction: The Protracted Conflict in Bosnia and Herzegovina“)
- 2012 Конференција „Од сукоба до помирења у мултиетничком друштву“, Виктимолошко друштво Србије, Београд (излагање на тему: „Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима“)
- 2012 Конференција „Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу: српско-албански односи“, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Центар за студије мира (излагање на тему: „Етнички стереотипи и национални митови у албанским и српским уџбеницима историје“)

Никола Нешић није доставио податке о евентуалном учешћу на научним скуповима.

Стипендије

Горан Тепшић је навео да је користио:

- стипендију Министарства просвете и науке Републике Србије - Програм подстицања и стипендирања младих и надарених за научноистраживачки рад (2012-2014);
- Стипендију Амбасаде краљевине Норвешке у Србији (мастер студије, 2009-2011).

Никола Нешић је навео да је користио:

- стипендију Министарства просвете Републике Србије током основних студија;
- стипендију града Београда у школској 2004/2005;
- стипендију Шведске владе (Шведског института) на мастер студијама у Лунду 2009/2010;
- стипендију Фонда за младе таленте Министарства омладине и спорта Републике Србије током мастер студија;
- стипендију Министарства просвете, науке, технолошког развоја Републике Србије на докторским студијама.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Након прегледа конкурсне документације и анализе радова Комисија је констатовала да је реч о два квалитетна кандидата. Међутим, Комисија сматра да када се упореде академска и истраживачка усмерења кандидата, број објављених радова, учешће на скуповима, као и оквири и садржаји педагошке праксе, Горан Тепшић има неспорну предност. Из тих разлога Комисија закључује да он у потпуности испуњава услове за избор за радно место асистента за ужу научну област Међународне студије (предмети: Студије мира и Анализа сукоба).

Комисија свој закључак заснива на чињеници да је кандидат Горан Тепшић завршио основне и мастер академске **међународне студије**, као и да је тренутно на докторским академским међународним студијама. Уз то он има просечну оцену 10 из 5 предмета који припадају корпусу Студија мира (Студије мира - ОАС, Теорија и пракса решавања сукоба - МАС, Глобализација и савремено друштво - МАС и Мир и медији - МАС, Истраживање мира и безбедности у 21. веку - ДАС). С друге стране, кандидат Никола Нешић је завршио мастер академске међународне студије док су основне академске студије, као и тренутне докторске академске студије из области политикологије. Истовремено, кандидат је до сада положио један предмет (Студије мира, оцена 10) из групе предмета посвећених мировним студијама.

Никола Нешић је објавио један рад у часопису, док је Горан Тепшић у свом досадашњем раду објавио значајно већи број научних радова (укупно 13) из области међународних студија и студија мира. При томе радови су објављени у водећим

часописима националног значаја, истакнутим тематским зборницима водећег националног значаја, као и зборницима са међународних скупова. Поред тога, учествовао је у уређивању два тематска зборника. Истовремено, док Никола Нешић има двогодишње педагошко искуство из средње школе где је предавао устав и права грађана, социологију и грађанско васпитање, Горан Тепшић је већ пет година ангажован на Универзитету у Београду - Факултет политичких наука на предметима мировних студија у својству демонстратора и истраживача сарадника, при чему је био ангажован и на научноистраживачком пројекту чији носилац је Факултет. Тиме је стекао значајно педагошко и истраживачко искуство релевантно за Студије мира, искуство које је допуњено и учешћем на научним скуповима. Кандидат је допринео и институционалном развоју Факултета политичких наука кроз учествовање у раду и руковођењу (у својству секретара) Центра за студије мира, као и спровођењу међународних истраживачких и институционалних пројеката подржаних од стране Бергоф фондације и Швајцарске националне фондације за науку.

На основу свега изложеног, имајући у виду испољене истраживачке и педагошке способности, систематску и доследну посвећеност Студијама мира, Комисија је једногласно закључила да кандидат Горан Тепшић испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом и Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Универзитета у Београду – Факултета политичких наука и предлаже Изборном већу да донесе одлуку да се Горан Тепшић изабере у звање асистента са пуним радним временом за ужу научну област Међународне студије.

У Београду, новембра 2016. године

Комисија

проф. др Радмила Накарада
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

проф. др Сениша Таталовић
Свеучилиште у Загребу
Факултет политичких знаности

доц. др Немања Џуверовић
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

